

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av cybersäkerhetslagen och 3 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av cybersäkerhetslagen och 3 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (RP 27/2025 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Veikko Vauhkonen, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Eeva Lantto, finansministeriet
- NIS-koordinator, specialsakkunnig Kalle Varjola, Transport- och kommunikationsverket, Cybersäkerhetscentret
- Vice President, Partner Success Artturi Lehtiö, WithSecure Oyj
- ledande expert Markku Rajamäki, Finlands näringsliv rf
- ledande riskexpert Pasi Korhonen, Finansinspektionen
- verkställande direktör Peter Sund, Finnish Information Security Cluster - Kyberala ry, företrädare även Teknologindustri rf
- specialsakkunnig Martti Setälä, Finlands Kommunförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- dataombudsmannens byrå
- Rundradion Ab.

Inget yttrande av

- justitieministeriet
- FiCom rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att cybersäkerhetslagen och lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ändras.

Betänkande KoUB 12/2025 rd

Genom propositionen utvidgas tillämpningsområdet för cybersäkerhetslagen och 4 a kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen till att gälla sådana sammanslutningar som identifieras som kritiska med tanke på samhällets funktion enligt den föreslagna lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft. Genom propositionen kompletteras det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om kritiska entitetens motståndskraft och av cybersäkerhetsdirektivet.

Enligt regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering stärks samarbetet kring cybersäkerhet mellan myndigheterna och näringslivet, förbättrar regeringen informationssäkerheten inom kritiska sektorer och undviks ytterligare nationell reglering i samband med genomförandet av EU-lagstiftningen.

Lagarna avses träda i kraft samtidigt som den föreslagna lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Utskottet anser att propositionens mål både behövs och fyller sitt syfte och välkomnar att de stärker cybersäkerheten och informationssäkerheten inom kritiska sektorer.

(2) Finlands Kommunförbund har fäst uppmärksamhet vid att tillämpningsområdena för NIS-genomförandelagarna har preciserats i propositionen för att de kritiska aktörer som fastställts med stöd av CER-genomförandelagen smidigt ska kunna inkluderas i tillämpningsområdet för NIS 2-genomförandelagarna. Tillämpningsområdet för CER-genomförandelagen gäller i fråga om den offentliga förvaltningen endast centralförvaltningen och de kritiska aktörer som definieras utifrån den omfattar inte kommuner.

(3) Tillämpningsområdet för cybersäkerhetslagen kan å andra sidan omfatta enskilda funktioner som hör till kommunens kritiska infrastruktur, såsom vattenverk eller värmeverk. Bestämmelsernas tillämpningsområde omfattar således enskilda funktioner inom kommunen, men inte hela kommunen. I CER-genomförandelagen finns motsvarande möjlighet att definiera en funktion inom kommunens kritiska infrastruktur som en kritisk aktör. Finlands Kommunförbund har fäst uppmärksamhet vid att en sådan aktör orsakas kostnader om den definieras som en kritisk aktör.

(4) Utskottet fäster uppmärksamhet vid de anslagsbehov som de nya uppgifterna medför för Transport- och kommunikationsverket. På samma sätt som tidigare betonar utskottet vikten av att anvisa tillräckliga resurser för att trygga de uppgifter som är centrala med tanke på den nationella övergripande säkerheten. Utskottet anser att det i det rådande ekonomiska läget är viktigt att myndighetsfunktionerna prioriteras. Utskottet anser dock att det är viktigt att bevaka om myndighetsresurserna räcker till för att rygga den nationella övergripande säkerheten.

Betänkande KoUB 12/2025 rd

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av cybersäkerhetslagen

Ikraftträdandebestämmelsen. Vid utskottets sakkunnigutfrågning framfördes anmärkningar för att förlänga övergångsperioden på en månad för tillämpningen av 10—18 § och 41 § i lagförslag 1. I yttranden till utskottet motiveras anmärkningarna med att övergångsperioden är kort särskilt med tanke på små- och mikroföretag som klassificeras som kritiska samt för att arrangera rapportering av betydande incidenter. Kommunikationsministeriet har ansett att ikraftträdandet av lagbestämmelserna är lämpligt även om övergångsperioden för aktörer som fått veta att de identifieras som en kritisk aktör förlängs till tre månader. Utskottet har förlängt övergångsperioden till tre månader.

2. Lagen om ändring av 3 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

Ikraftträdandebestämmelsen. En övergångsperiod som motsvarar övergångsperioden i det första lagförslagets ikraftträdandebestämmelse ingår också i ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 2. Utskottet har därför förlängt övergångstiden till tre månader.

När det gäller hänvisningen till en övergångsperiod på nio månader hänvisas det i ikraftträdandebestämmelsen till 18 a och 18 b §, medan hänvisningen enligt inkommen utredning de facto ska gälla 18 b och 18 c §. Hänvisningen till 18 b och 18 c § motsvarar en övergångsperiod på nio månader i likhet med lagförslag 1 och avsikten är att 18 a § ska ha en kortare övergångsperiod. Utskottet föreslår därför en korrigerande ändring i ikraftträdandebestämmelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 27/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande KoUB 12/2025 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av cybersäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i cybersäkerhetslagen (124/2025) 3 § 2 mom., 4 § 6 mom., 27 § 2 mom., 28 § 4 mom.
och 45 § 2 mom. samt
fogas till 17 § ett nytt 6 mom., till 26 § ett nytt 3 mom. och till 45 § ett nytt 5 mom. som följer:

3 §

Aktörer

Denna lag tillämpas också på en aktör som oavsett storlek är

- 1) en tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,
- 2) en tillhandahållare av betrodda tjänster,
- 3) den som förvaltar ett toppdomänregister,
- 4) en leverantör av DNS-tjänster, eller
- 5) en kritisk aktör som med stöd av lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (/) har identifierats som kritisk aktör inom någon annan sektor än sektorn för offentlig förvaltning (*kritisk aktör*).

4 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas på en i kommunallagen (410/2015) avsedd kommun endast i fråga om verksamhet enligt bilaga I eller II samt till den del kommunen fungerar som en kritisk aktör.

Betänkande KoUB 12/2025 rd

17 §

Hantering av incidentanmälningar

Om en anmälan, rapport eller underrättelse som avses i 11–13 eller 15 § görs av en kritisk aktör, ska tillsynsmyndigheten informera den myndighet som enligt 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och stärkande av samhällets motståndskraft är behörig att utöva tillsyn över den kritiska aktören om anmälan, rapporten eller underrättelsen.

26 §

Tillsynsmyndigheter

Om en kritisk aktör inte bedriver verksamhet enligt bilaga I eller II, bestäms tillsynsmyndigheten enligt 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft.

27 §

Inriktning av tillsynen

Med väsentlig aktör avses

- 1) en i bilaga I avsedd aktör som överskrider villkoren för medelstora företag enligt artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag,
 - 2) kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster, de som förvaltar ett toppdomänregister samt leverantörer av DNS-tjänster,
 - 3) tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster som uppfyller eller överskrider villkoren för medelstora företag enligt artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag,
 - 4) en aktör som avses i 3 § 3 mom., samt
 - 5) en kritisk aktör.
-

28 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna, skyldigheten att iaktta sekretess enligt 2 mom. och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att lämna ut handlingar som den fått eller utarbetat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag samt

Betänkande KoUB 12/2025 rd

att röja sekretessbelagd information för en annan tillsynsmyndighet, en CSIRT-enhet och en tillsynsmyndighet enligt 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft, om det är nödvändigt för en uppgift som i denna lag eller i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft föreskrivits för myndigheten. Utnyttjandet av rätten att få information eller utlämnandet av information får inte begränsa skyddet av förtroliga meddelanden eller integritetsskyddet mer än vad som är nödvändigt.

45 §

Myndighetssamarbete

Tillsynsmyndigheterna, CSIRT-enheten och den gemensamma kontaktpunkten ska vid behov samarbeta med polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet, dataombudsmannen, Finansinspektionen och med en tillsynsmyndighet som avses i 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft samt med Transport- och kommunikationsverket i fråga om de uppgifter verket har enligt luftfartslagen (864/2014), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och eIDAS-förordningen.

Tillsynsmyndigheterna och de tillsynsmyndigheter som avses i 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft ska regelbundet utbyta information om identifieringen av kritiska aktörer samt om risker, cyberhot och incidenter samt om icke-cyberrelaterade risker, hot och incidenter som påverkar aktörer som identifierats som kritiska, samt om de åtgärder som vidtagits för att hantera sådana risker, hot och incidenter. Tillsynsmyndigheten ska underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten enligt 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft när befogenheter enligt 4 kap. i denna lag utövas gentemot en kritisk aktör. Tillsynsmyndigheten kan rikta tillsyn mot en kritisk aktör på begäran av en behörig tillsynsmyndighet enligt 19 § i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag och 10—18 och 41 § i den lag som ändras genom denna lag tillämpas på en kritisk aktör **tre månader** efter det att aktören har fått del av det beslut genom vilket den identifierats som en kritisk aktör. Bestämmelserna i 7—9 § i den lag som ändras genom denna lag tillämpas dock på en kritisk aktör först nio månader efter det att aktören har fått del av det beslut genom vilket den identifierats som kritisk aktör.

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 3 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019),
sådan den lyder i lag 125/2025 ett nytt 7 mom. som följer:

3 §

Lagens tillämpningsområde och begränsningar i det

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 3 mom. tillämpas 4 a kap. på en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, om den identifierats som en kritisk aktör inom sektorn för offentlig förvaltning med stöd av lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 4 a kap. i den lag som ändras genom denna lag tillämpas på en kritisk aktör **tre månader** efter det att aktören har fått del av det beslut genom vilket den identifierats som en kritisk aktör. En kritisk aktör ska anpassa sin verksamhet till 18 **b** och 18 **c** § i den lag som ändras genom denna lag inom nio månader från det att aktören har fått del av det beslut genom vilket den identifierats som en kritisk aktör.

Betänkande KoUB 12/2025 rd

Helsingfors 5.6.2025

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Timo Furuholm vänst
medlem Pekka Aittakumpu saf
medlem Marko Asell sd
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Aleksi Jäntti saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Mats Löfström sv
medlem Jani Mäkelä saf (delvis)
medlem Pinja Perholehto sd
ersättare Teemu Kinnari saml
ersättare Johan Kvarnström sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.